

Teaching and Learning in Higher Education

Vrije Universiteit Amsterdam - Onderwijscentrum VU - PG Teaching & Learning Higher Education - 2013-2014

De masteropleiding Teaching and Learning in Higher Education omvat 60 studiepunten en duurt 2 jaar. De studiebelasting voor dit programma is, inclusief contacturen, gemiddeld 21 uur per week.

Docenten die niet (geheel) voldoen aan de ingangseisen voor de master TLHE volgen een (deel van het) schakeljaar voor de master, de [premaster TLHE](#)

Inhoudsopgave

Master Teaching and Learning in Higher Education, Jaar 1	1
Master Teaching and Learning in Higher Education, Jaar 2	1
Vak: Diversiteit en excellentie in het hoger onderwijs (Periode 3, Periode 6)	1
Vak: Innovatie in het hoger onderwijs (Periode 5)	4
Vak: Masterclass onderzoek in het hoger onderwijs (Periode 2)	6
Vak: Masterthese (Periode 3+4+5+6)	7
Vak: Onderzoek naar leren en doceren in het hoger onderwijs (Periode 2)	9
Vak: Professionele ontwikkeling van docenten in het hoger onderwijs (Periode 1)	10
Vak: Toetsing in het hoger onderwijs (Periode 4)	12
Vak: Visies op leren en doceren in het hoger onderwijs (Periode 1)	13

Master Teaching and Learning in Higher Education, Jaar 1

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Diversiteit en excellentie in het hoger onderwijs	Periode 3, Periode 6	6.0	O_MDIVEX
Innovatie in het hoger onderwijs	Periode 5	6.0	O_MINNOV
Onderzoek naar leren en doceren in het hoger onderwijs	Periode 2	6.0	O_MONLP
Toetsing in het hoger onderwijs	Periode 4	6.0	O_MTOETS
Visies op leren en doceren in het hoger onderwijs	Periode 1	6.0	O_MVLD

Master Teaching and Learning in Higher Education, Jaar 2

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Masterclass onderzoek in het hoger onderwijs	Periode 2	6.0	O_MMCOND
Masterthese	Periode 3+4+5+6	18.0	O_MTHESIS
Professionele ontwikkeling van docenten in het hoger onderwijs	Periode 1	6.0	O_MPROND

Diversiteit en excellentie in het hoger onderwijs

Vakcode	O_MDIVEX ()
Periode	Periode 3, Periode 6
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. J.M.H. Swennen
Docent(en)	dr. J.M.H. Swennen, prof. dr. J.J. Beishuizen
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

Doel van de cursus is een verdieping van kennis en inzicht op het terrein van diversiteit en excellentie in het hoger onderwijs, op mesoniveau (instellingsbeleid) en microniveau (het directe onderwijs).

Inhoud vak

Gelijktijdig met de enorme groei van het aantal studenten in het hoger onderwijs is de diversiteit van studenten toegenomen. Diversiteit in vooropleiding, in culturele achtergrond en diversiteit in academische en professionele ambities. De toename van diversiteit is mede het gevolg van veranderingen in de bevolkingssamenstelling en van een groeiende instroom uit bevolkingsgroepen die vroeger niet of nauwelijks deelnamen aan hoger onderwijs. Lange tijd is de aandacht binnen het beleid van overheid en onderwijsinstellingen vooral gericht geweest op de problematiek van achterstanden en deficiënties, bijvoorbeeld bij eerstegeneratiestudenten. We weten vandaag de dag dat het deficiëntieperspectief niet bijdraagt aan de verhoging van kansen op studiesucces. Mede dankzij Adolfo Bermeo's pedagogy of excellence is het inzicht gegroeid dat het perspectief van de excellentie een veel beter vertrekpunt vormt voor het denken over diversiteit, en dus over excellentie. In deze cursus besteden we aandacht aan het werk van Bermeo en geestverwanten binnen bijvoorbeeld het Pell Institute in Washington. We gaan ook in op onderzoek dat op de VU wordt gedaan naar factoren die studiesucces bevorderen, bijvoorbeeld binnen het Amsterdam University College. Daarnaast is er ook aandacht voor de oorzaken van ongelijkheid van (groepen) mensen in de maatschappij, onder meer door het bestuderen van de ideeën van Bourdieu over uitsluiting en selectie in het onderwijs en de reproductie van ongelijkheid.

Centraal in deze cursus staat het onderzoeken van studentkenmerken in relatie tot diversiteit en excellentie: sekse, leeftijd en rijping, etniciteit, sociaaleconomische achtergrond, (hoog)begaafdheid, studiemotivatie.

Verder verkennen we de invloed van kenmerken van de leeromgeving op diversiteit en excellentie: studiebegeleiding, academische en sociale integratie, onderwijsmodellen zoals probleemgestuurd onderwijs en competentiegericht onderwijs. In de derde plaats gaan we in op relevante docentkenmerken in relatie tot diversiteit en excellentie, met name op het begrip 'culturele sensitiviteit'. Veel voorbeelden binnen dit vak worden ontleend aan best practices op de Vrije Universiteit, waar 30 procent van de instroom cultureel divers is, zoals de summercourse voor eerstejaarsstudenten uit de eerste generatie. We bespreken de situatie binnen de opleidingsinstituten van de deelnemers en maken analyses van de kansen die studenten met een divers of excellent profiel binnen deze instituten hebben. Aan het eind van de cursus zijn de deelnemers in staat om het excellentieperspectief toe te passen op vraagstukken uit de eigen onderwijsomgeving.

Onderwijsvorm

Het onderwijs bestaat uit hoor- en werkcolleges en meer specifiek uit:

- doceren door de docenten
- bestuderen van de literatuur
- werken aan een opdracht
- bespreken van het beleid op de Vrije Universiteit Amsterdam als casus, en
- bespreken van het beleid binnen de eigen instelling van de deelnemers

Toetsvorm

Deel I, periode 3: schriftelijk tentamen over diversiteit (telt voor 50% mee in de berekening van het eindcijfer); deel II, periode 6: opdracht over excellentie (telt ook voor 50% mee)

Literatuur

Deel 1, periode 3

- Brink, C. (2007). What are universities for? Unpublished report. Newcastle: University of Newcastle.
- Haan, W. (2007). California Oloctoon. Het AAP-programma van UCLA. In de Marge, 16 (2), 35 – 42.
- Hurtado, S. (2007). Linking Diversity with the Educational and Civic Missions of Higher Education. *Review of Higher Education*, 30 (2), 185-196.
- Radstake, H. (2012). Het opleiden van diversiteitssensitieve pedagogen aan de VU. Utrecht/Amsterdam: Verwey-Jonker Instituut/VU/Kenniswerkplaats Tienplus.
- Tinto, V. (1987). From theory to action: exploring the institutional conditions for student retention. In J.C. Smart (Ed.), *Higher Education: Handbook of Theory and Research* (pp. 51 - 90). Chicago: The University of Chicago.
- Van Vught, F. (2008). Mission Diversity and Reputation in Higher Education. *Higher Education Policy*, 21, 151-174.
- Wesselingh, A. (2003). Uitsluiting en selectie. Het onderwijs als sociodicee? Pierre Bourdieu over de rol van het onderwijs. In J. Tack, (red.) (pp. 37-58). Het oeuvre van Pierre Bourdieu. Antwerpen: Garant.

Deel II, periode 6:

- Dai, Y. D., Swanson, J. A., & Cheng, H. (2011). State of Research on Giftedness and Gifted Education: A Survey of Empirical Studies Published During 1998-2010. *Gifted Child Quarterly*, 55, 126-138.
- Feldhusen, J. F. (2005). Giftedness, talent, expertise, and creative achievement. *Conceptions of giftedness*, 2, 64-79.
- Ferla, J., Valcke, M., & Schuyten, G. (2009). Student models of learning and their impact on study strategies. *Studies in Higher Education*, 34(2), 185-202.
- Hébert, T., & McBee, M. (2007). The impact of an undergraduate honors program on gifted university students. *Gifted Child Quarterly*, 51, 136-151.
- Manathunga, C., Kiley, M., Boud, D., & Cantwell, R. (2012). From knowledge acquisition to knowledge production: Issues with Australian honors curricula. *Teaching in Higher Education*, 17, 139-151.
- Onderzoeksvoorstel Annedien Pullen
- Reis, S. M., & Renzulli, J. S. (2010). Is there still a need for gifted education? An examination of current research. *Learning and individual differences*, 20(4), 308-317.
- Robinson, N. (1997). The role of universities and colleges in educating gifted undergraduates. *Peabody Journal of Education*, 72, 217-236.
- Scager, K., Akkerman, S., Keesen, F., Mainhard, T., Pilot, A., & Wubbels, T. (2012). Do honors students have more potential for excellence in their professional lives? *Higher Education*, 64, 19–39.
- Sternberg, R. J., Bonney, C. R., Gabora, L., & Merrifield, M. (2012). WICS: A model for college and university admissions. *Educational Psychologist*, 47(1), 30-41.
- Tomlinson, C. A., Brighton, C., Hertberg, H., Callahan, C. M., Moon, T. R., Brimijoin, K., Conover, L. A., & Reynolds, T. (2003). Differentiating instruction in response to student readiness, interest, and learning profile in academically diverse classrooms: A review of literature. *Journal for the Education of the Gifted*, 27, 119-145.
- Van der Wende, M. (2011). Excellentie en selectie in het Nederlandse universitaire onderwijs: tussenstand en perspectief. *Thema*, 5, 48-51.
- Van Eijl, P. V., Pilot, A., Wolfensberger, M. V. C., & Schreve-

Brinkman, E. J. (2010). Talentontwikkeling met honoursprogramma's. Tijdschrift voor Hoger Onderwijs, 28(4), 182-198.

- Van Tassel-Baska, J., & Johnsen, S. K. (2007). Teacher education standards for the field of gifted education: A vision of coherence for personnel preparation in the 21st century. Gifted Child Quarterly, 51 (2), 182-205.

Overige informatie

- Diversiteit en excellentie in het hoger onderwijs wordt gegeven in twee delen. Deel I van het vak vindt plaats in periode 3 van het studiejaar (januari). Het vak wordt vervolgd met deel II in periode 6 van het studiejaar (juni).

- Dit vak wordt gegeven door dr. J.M.H. Swennen (periode 3), prof. dr. J.J. Beishuizen (periode 3 en 6) en dr. R.M. van der Rijst (ICLON, Universiteit Leiden, periode 6). Coördinator van deel I van dit vak in periode 3 is dr. J.M.H. Swennen en coördinator van deel II van dit vak in periode 6 is prof. dr. J.J. Beishuizen.

- De onderwerpen van dit vak worden binnen de master Teaching and Learning in Higher Education behandeld als een zogenaamd 'actueel thema': in het veld van het hoger onderwijs wordt momenteel veel aandacht besteed aan diversiteit en excellentie. De inhoud van dit vak zal regelmatig aangepast worden aan de actualiteit, waarbij in het kader van dit onderdeel dus een of meer onderwerpen aan de orde zullen komen die op dat moment (nog) relevanter geworden zijn binnen dit werk- en onderzoeksveld.

Innovatie in het hoger onderwijs

Vakcode	O_MINNOV ()
Periode	Periode 5
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. J.I. Schoonenboom
Examinator	ir. S. Draaijer
Docent(en)	dr. J.I. Schoonenboom
Lesmethode(n)	Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

Het doel van dit onderdeel is tweeledig. Enerzijds wordt ernaar gestreefd om de deskundigheid van cursisten op het terrein van innovatie in het hoger onderwijs te vergroten, anderzijds om hen relevant geachte (onderzoeks)vaardigheden bij te brengen.

Inhoud vak

In deze module doet elke deelnemer binnen de eigen organisatie onderzoek naar een veranderingsvraagstuk. Deelnemers verwerven kennis op het terrein van de relatie tussen maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in het hoger onderwijs, de factoren die aanleiding kunnen geven tot een onderwijsverandering, de voorwaarden voor een succesvolle onderwijsverandering, de factoren die een onderwijsverandering kunnen doen slagen of mislukken, de rol en ervaring van docenten tijdens een

onderwijsverandering, de wijze waarop weerstand kan optreden tegen een verandering, het omgaan met deze weerstanden, het realiseren van draagvlak, kwaliteitszorg, en evaluatie van onderwijsverandering. Deelnemers leren om systematisch onderzoek te doen naar problemen die zich voordoen in het onderwijs van de eigen opleiding en die in een heldere problemdiagnose te verwoorden; een onderbouwde analyse te maken van de relevante invloedsfactoren op het veranderidee; een veranderplan op te stellen en uit te voeren.

Onderwijsvorm

Eenmaal per twee weken een zes-urig gecombineerd werk-/hoorcollege, opdrachten.

Toetsvorm

Programmatheoretische analyse van een praktijkprobleem

Literatuur

Zelf aan te schaffen

- Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change* (4th ed.). New York: Teachers College Press. Hieruit wordt behandeld: Chapter 2 The meaning of educational change (pp. 29-49), Chapter 5 Causes and processes of implementation and continuation (pp. 69-94), Chapter 6 Planning, doing and coping with change (pp. 95-115), Chapter 7 The teacher (pp. 115-137).

Verspreid via Blackboard

- Barnett, R., & Coate, K. (2005). *Engaging the curriculum in higher education*. McGraw-Hill: Maidenhead. Hieruit: inleiding & H3, p. 1-9 & 41- 52.
- De Caluwé, L., & Vermaak, H. (2006). *Leren veranderen: Een handboek voor de veranderkundige*. Deventer: Kluwer. Hieruit: paragraaf 3.3 vijf kleurendrukken uitgewerkt (p. 69-91) en paragraaf 6.2 Interventieplan (p. 211-223).
- Elton, L. (1999). *New ways of learning in higher education: Managing the change*. *Tertiary Education and Management*, 5, 207-225.
- Elton, L. (2003). *Dissemination of innovations in higher education: A change theory approach*. *Tertiary Education and Management*, 9, 199-214.
- Fraser, M. W., Richman, J. M., Galinsky, M. J., & Day, S. H. (2009). *Intervention research: developing social programs*. New York: Oxford. Hieruit hoofdstuk 3, p. 45-62.
- Frechtling, J. A. (2007). *Logic modeling methods in program evaluation*. San Francisco: Jossey-bass. Hieruit: p. 65-95.
- Haag, S., & Smith, M. L. (2002). *The possibility of reform: Micropolitics in higher education*. *Education Policy Analysis Archives*, 10 (21).
- Kezar, A. (2001) *Understanding and facilitating organizational change in the 21st century*. ASHE Higher Education Report, Volume 28 (4). Chapter Understanding the nature of higher education organizations: key to successful organizational change (pp. 59-77).
- Miles, M. B. (1983). *Unraveling the mystery of institutionalization*. *Educational leadership*, 41 (3), 14-19.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). New York: Free Press. Hieruit: p. 11-38.
- Slighte, H., Schoonenboom, J., Dekker, P. J., & Polder, K.-J. (Eds.). (2005). *Surfen over glad ijs; ICT-implementatiestrategieën in het hoger onderwijs vanuit veranderkundig perspectief*. Utrecht, The Netherlands: Stichting SURF. Hieruit: p. 47-55 en 64-73.
- Ten Dam, I. (2000). *Aanleidingen tot onderwijsontwikkeling*. In G. Ten Dam, H. Van Hout, C. Terlouw & J. Willems (Eds.), *Onderwijskunde hoger*

Masterclass onderzoek in het hoger onderwijs

Vakcode	O_MMCOND ()
Periode	Periode 2
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. J.M.H. Swennen
Docent(en)	dr. J.M.H. Swennen
Lesmethode(n)	Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

- De docent verwerft kennis over onderzoekstypen en onderzoeksmethoden die geschikt zijn voor het ontwikkelen en evalueren van de eigen onderwijspraktijk op micro- en mesoniveau.
- De docent leert om theoretisch onderbouwd onderzoek te ontwerpen en te beoordelen, gericht op het verkrijgen van informatie over de effecten van het didactisch en op onderwijsverbetering gerichte handelen op micro- en mesoniveau en het verdiepen van het inzicht hierin.

Inhoud vak

De Masterclass onderzoek in het hoger onderwijs is een voorbereiding op de masterthese. Enerzijds wordt - door middel van literatuurstudie en (gast)colleges - gewerkt aan het verdiepen en verbreden van inzicht in methoden van (praktijkgericht) wetenschappelijk onderwijsonderzoek. Anderzijds werken de deelnemers aan een onderzoeksvoorstel voor een zelf uit te voeren onderzoek in het kader van de masterthese. De deelnemers kunnen voor het onderzoeksvoorstel een onderwerp aandragen dat de eigen beroepspraktijk betreft, aansluitend bij een van de onderzoeksthema's van de afdeling Onderwijswetenschappen en Theoretische Pedagogiek en het Onderwijscentrum VU. In de eerste bijeenkomsten passeert het brede scala van kwalitatieve en kwantitatieve methoden en tradities van sociaalwetenschappelijk onderzoek dat in de onderwijswetenschappen wordt aangetroffen in vogelvlucht de revue.

In de daaropvolgende bijeenkomsten worden de volgende onderwerpen, die gedurende de hele (pre)masteropleiding aan de orde zijn geweest, verder uitgediept aan de hand van voorbeelden van onderzoek in het hoger onderwijs, en worden ze direct toegepast in het eigen onderzoeksvoorstel:

- het formuleren van een goede probleemstelling;
- het bepalen van een onderzoeksopzet;
- het kiezen van methoden van dataverzameling;
- het kiezen van een geschikte manier om de gegevens te analyseren;
- rapporteren over praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.

Onderwijsvorm

Werkcolleges; zelfstudie; werken aan eigen onderzoeksvoorstel; miniconferentie.

Toetsvorm

De toets bestaat uit het opstellen van een onderzoeksvoorstel en de presentatie van het onderzoeksvoorstel tijdens een miniconferentie. De presentatie wordt niet apart met een cijfer beoordeeld, maar geldt wel als een van de voorwaarden om dit onderdeel formeel af te ronden.

Literatuur

- Babbie, E. (2013). The practice of social research (International student edition, 13th ed.). Belmont CA: Thomson Wadsworth. ISBN 9781133049791
 - Field, A. (2013). Discovering statistics using SPSS (4th ed.). London: SAGE. E-book, ISBN 9781446274583, verkrijgbaar bij ebooks.com. Paperback, ISBN 9781446249185, ook toegestaan, maar erg zwaar. Beide in één pakket: ISBN 9781446263914.
 - Maxwell, J. A. (2012). Qualitative research design: An interactive approach (3rd ed., Applied social research methods series, Vol. 41). Thousand Oaks, CA: SAGE. ISBN 9781412981194
 - Yin, R. K. (2013). Case study research: Design and methods (5th ed., Applied social research methods series, Vol. 5). Thousand Oaks, CA: SAGE. ISBN 9781452242569
- Bestellen via een internetboekhandel, bijvoorbeeld Amazon. Eerste twee titels ook verkrijgbaar bij de VU-boekhandel.

Software:

- SPSS 21. Te koop bij SURFspot.nl voor € 16,25. Versie 18, 19 en 20 ook toegestaan.
- Atlas.ti 7. Gratis demoversie te downloaden op www.atlasti.com of verstrekt tijdens de bijeenkomst.
- Gpower 3. Gratis te downloaden op <http://www.psych.uni-duesseldorf.de/abteilungen/aap/gpower3> of verstrekt tijdens de bijeenkomst.

Vereiste voorkennis

Studenten dienen het hele eerste jaar van de Master Teaching and Learning in Higher Education te hebben afgerond om aan dit vak te mogen deelnemen.

Masterthese

Vakcode	O_MTHESIS ()
Periode	Periode 3+4+5+6
Credits	18.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. H.A. Glasbeek
Niveau	400

Doel vak

De Masterthese vormt het hoogtepunt van de opleiding. Een wetenschappelijke masteropleiding leidt op tot zelfstandige kennisontwikkeling. Dat is precies de doelstelling van dit studieonderdeel: een proeve van bekwaamheid in zelfstandig onderzoek met het oog op kennisontwikkeling. Alle kennis en vaardigheden, zowel vakinhoudelijk als qua onderzoeksmethoden, komen hier bij elkaar.

Studenten kiezen dikwijls een onderzoeksvraag die direct aansluit bij hun eigen onderwijspraktijk.

Inhoud vak

Iedere deelnemer heeft een eerste begeleider en een tweede beoordelaar. In het kader van de Masterclass onderzoek beoordelen de eerste begeleider, de tweede beoordelaar en de docent van de Masterclass onderzoek gezamenlijk het onderzoeksplan van de deelnemer. Met het schrijven van de masterthese wordt officieel gestart wanneer het onderzoeksplan is goedgekeurd en de Masterclass onderzoek is afgesloten met een voldoende cijfer.

De deelnemers werken individueel (in principe, zie onder 'Overige informatie') en zelfstandig aan hun onderzoek, op basis van een eerder goedgekeurde onderzoeksopzet. De masterthese heeft een omvang van ongeveer 15.000 woorden, ofwel 30 pagina's, exclusief bijlagen. De masterthese wordt vormgegeven volgens de APA-richtlijnen.

Voor de Masterthese geldt het samen-uit-samen-thuisprincipe. We beginnen het werk aan de Masterthese gezamenlijk met een startbijeenkomst, waarin we doelstellingen en werkwijze bespreken, onze verwachtingen van de uitkomsten van het theseonderzoek met elkaar delen, en elkaar helpen met tips en adviezen om obstakels uit de weg te ruimen. Halverwege het traject treffen we elkaar weer om de voortgang met elkaar te bespreken. En aan het eind van het traject presenteren we onze resultaten aan elkaar.

De eerste begeleider bespreekt de individuele tussenbeoordeling met de deelnemer. Tijdens de plenaire bijeenkomst halverwege het masterthesetraject wordt mede op basis van deze individuele beoordelingen besproken welke onderdelen van de masterthese extra aandacht behoeven. Ook wordt doorgenomen hoe de deelnemers deze aspecten aan kunnen pakken.

Aan het eind van het traject levert de deelnemer de prefinale versie in.

De eerste begeleider bepaalt op grond van deze versie of de these voldoet en stuurt deze wanneer dat het geval is door naar de tweede beoordelaar. Eerste begeleider en tweede beoordelaar bepalen vervolgens in overleg het cijfer voor de definitieve versie van de masterthese.

Onderwijsvorm

Individuele begeleiding en circa drie plenaire bijeenkomsten met de deelnemers van hetzelfde mastercohort.

Toetsvorm

De masterthese wordt tussentijds beoordeeld door de eerste begeleider aan de hand van een uitgebreide criterialijst. Aan het eind van het traject wordt de these door de eerste begeleider en de tweede beoordelaar beoordeeld volgens deze en enkele aanvullende/overkoepelende criteria.

De presentatie van het onderzoek tijdens een van de plenaire bijeenkomsten wordt niet afzonderlijk beoordeeld, maar geldt als voorwaarde om de masterthese formeel te kunnen afronden en de beoordeling te kunnen ontvangen. De deelnemers presenteren tijdens deze bijeenkomst ieder de stand van zaken van hun onderzoek aan elkaar en een aantal inhoudelijk betrokken genodigden.

Literatuur

- Handleiding Masterthese
- APA (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, DC: American Psychological Association. ISBN 9781433805615
- APA-tutorial: <http://flash1r.apa.org/apastyle/basics/index.htm>)

- Babbie, E. (2013). The practice of social research (International student edition, 13th ed.). Belmont CA: Thomson Wadsworth. ISBN 9781133049791

Afhankelijk van onderzoek door individuele student:

- Field, A. (2013). Discovering statistics using SPSS (4th ed.). London: SAGE. E-book, ISBN 9781446274583, verkrijgbaar bij ebooks.com.

Paperback, ISBN 9781446249185, ook toegestaan, maar erg zwaar. Beide in één pakket: ISBN 9781446263914.

- Maxwell, J. A. (2012). Qualitative research design: An interactive approach (3rd ed., Applied social research methods series, Vol. 41). Thousand Oaks, CA: SAGE. ISBN 9781412981194

- Yin, R. K. (2013). Case study research: Design and methods (5th ed., Applied social research methods series, Vol. 5). Thousand Oaks, CA: SAGE. ISBN 9781452242569

- Relevante literatuur op betreffende onderzoeksgebied

Vereiste voorkennis

- Het succesvol afgerond hebben van het eerste jaar van de Master TLHE

Overige informatie

De voorkeur gaat met nadruk uit naar een individuele masterthese, maar werken in een duo is ook mogelijk, mits het aandeel van iedere deelnemer expliciet wordt vermeld en schriftelijk wordt vastgelegd. De omvang van een gezamenlijke masterthese is dubbel zo groot als die van een individuele these. De bijdragen van beide deelnemers worden afzonderlijk beoordeeld.

De Masterthese wordt begeleid door prof. dr. J.J. Beishuizen, dr. H.A. Glasbeek, dr. P.J.P. van den Bos, drs. T.A.M. van Lankveld en dr. R.M. van der Rijst (ICLON, Universiteit Leiden), dr. J.M.H. Swennen

Onderzoek naar leren en doceren in het hoger onderwijs

Vakcode	O_MONLP ()
Periode	Periode 2
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. P.J.P. van den Bos
Docent(en)	dr. P.J.P. van den Bos, prof. dr. J.J. Beishuizen
Lesmethode(n)	Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

De deelnemer:

- kan over een vraag uit de eigen praktijk (hoger onderwijs, icroniveau, leerprocessen en didactisch handelen) een onderzoeksvraag formuleren
- kan deze vraag inbedden in de internationale literatuur op het terrein van leren en instructie en kan gebruikmaken van actuele literatuur op het terrein van leren en doceren in het hoger onderwijs
- kan op basis van onderzoeksliteratuur komen tot een haalbare opzet voor een praktijkonderzoek
- kan deze onderzoeksofzet verantwoorden en presenteren

Inhoud vak

In het onderdeel 'Onderzoek naar leren en doceren' wordt door de deelnemers een kleinschalig onderzoek uitgevoerd in de eigen onderwijspraktijk.

Uitgangspunt is de vraag hoe het leren van studenten en het didactisch handelen van docenten geoptimaliseerd kunnen worden. We sluiten daarbij nauw aan bij actuele onderwijskundige discussies in het hoger onderwijs en bij vragen die leven onder docenten zoals: het effect van activerende onderwijsvormen, de opbrengst van zelfstudie, hoe aan te aansluiten bij leerstijlen, condities voor diepteleren, het bevorderen van metacognitieve vaardigheden, effectiviteit van studieloopbaancoaching, beïnvloeden van motivatie, attitudevorming, et cetera. Het 'Handbook of Research on Learning and Instruction' (Mayer & Alexander, 2011) vormt in dit studieonderdeel de uitvalsbasis: het voorziet ons van het theoretisch kader en geeft de actuele stand van zaken weer op de diverse thema's. Daarnaast maken we gebruik van artikelen met voorbeelden van onderzoek uit de praktijk van het hoger onderwijs, die als inspiratiebron kunnen dienen. Ten slotte wordt ook ingegaan op de specifieke kenmerken van dit type praktijkonderzoek. Na bestudering en bespreking van de literatuur stellen de deelnemers een opzet voor een praktijkonderzoek op.

Deze onderzoeksopzet wordt in definitieve versie gepresenteerd aan een panel van deskundigen uit de praktijk van het hoger onderwijs.

Onderwijsvorm

Hoor- en werkcolleges

Toetsvorm

Opzet voor een praktijkonderzoek

Literatuur

Mayer, R. E. (2004). Teaching of subject matter. *Annual Review of Psychology*, 55, 715-744.

Mayer, R. E., & Alexander, P. A. (Eds.) (2011). *Handbook of research on learning and instruction*. New York: Routledge. Daaruit de hoofdstukken: 10: Learning to Self-Monitor and Self-Regulate p. 197-219.

11: Learning with Motivation p. 219-243.

En de hoofdstukken gerelateerd aan de eigen onderzoeksopzet.

Salomon, G., & Perkins, D. N. (1989). Rocky roads to transfer: Rethinking mechanism of a neglected phenomenon. *Educational psychologist*, 24(2), 113-142.

Shavelson, R.J., Phillips, D.C., Towne, L., & Feuer, M.J. (2003). On the Science of Education Design Studies. *Educational Researcher*, 32(3), 25-28.

Svinicki, M. D., & McKeachie, W. J. (2011). *McKeachie's teaching tips: Strategies, research, and theory for college and university teachers*: Wadsworth Publishing Company.

Professionele ontwikkeling van docenten in het hoger onderwijs

Vakcode	O_MPROND ()
Periode	Periode 1

Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. J.M.H. Swennen
Docent(en)	dr. J.M.H. Swennen, drs. T.A.M. van Lankveld
Lesmethode(n)	Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

- De docent levert een bijdrage aan de opbouw van kennis over professionele ontwikkeling van docenten door middel van een essay over dit onderwerp.
- De docent levert op het eigen instituut op wetenschappelijk verantwoorde wijze een bijdrage aan de professionele ontwikkeling van de docenten.

Inhoud vak

Een belangrijk, maar tamelijk recent aandachtsgebied in zowel onderzoek, beleid, als de praktijk van het hoger onderwijs is de professionele ontwikkeling van docenten. Vergeleken bij de grote hoeveelheid literatuur (van academisch onderzoek tot leesbare handleidingen voor de beginnende docent) is de aandacht hiervoor nog beperkt. Het is gangbaar onderscheid te maken tussen de inductie van docenten (in de ongeveer eerste drie jaar na de start van hun werkzaamheden als docent) en de verdere professionele ontwikkeling van docenten.

In dit onderdeel van de master worden drie samenhangende thema's op het gebied van inductie en verdere professionalisering van docenten hoger onderwijs bestudeerd: onderzoek, beleid en praktijk.

Tijdens de colleges, en door middel van zelfstudie en opdrachten, krijgen de deelnemers inzicht in recente resultaten van onderzoek naar professionele ontwikkeling van docenten hoger onderwijs in Nederland en daarbuiten. Iedere docent kiest een thema dat in een wetenschappelijk essay wordt uitgewerkt. Daarnaast wordt ingegaan op beleid in Nederland en het Verenigd Koninkrijk en de praktijk op dit gebied - en deze zaken worden vergeleken met de resultaten van onderzoek. Bovendien is er aandacht voor de gewenste praktijk op dit gebied van professionele ontwikkeling. Hierbij wordt ingegaan op de resultaten van (evaluatie) onderzoek naar vormen van professionele ontwikkeling en op het ontwerpen van een op wetenschappelijke uitgangspunten gebaseerd traject voor de inductie of verdere professionele ontwikkeling van docenten voor de eigen hogeschool of universiteit.

Onderwijsvorm

Werkcolleges; zelfstudie; mini-essay.

Toetsvorm

Een mini-essay van maximaal 3000 woorden over een relevant onderwerp over de inductie of verdere professionele ontwikkeling van docenten

Literatuur

- Åkerlind, G. S. (2003). Growing and developing as a university teacher – Variations in meaning. *Studies in Higher Education*, 28 (4), 375-390.
<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0307507032000122242>
- Beaty, L. (1998). The Professional Development of Teachers in Higher Education: Structures, Methods and Responsibilities. *Innovations in*

- Lave, J., & Wenger, E. (1991). Situated learning: Legitimate peripheral participation. USA: Cambridge University Press.

-Teeter, C., Fenton, N., Nicholson, K., Flynn, T., Kim, J., McKay, M., O'Shaughnessy, B. & Vajoczki, S. (2011). Using communities of practice to foster faculty development in higher education. Collected Essays on Teaching and Learning.
<http://ojs.uwindsor.ca/ojs/leddy/index.php/CELT/article/view/3273>

- Trowler, P. & Knight, P. T. (2000). Coming to Know in Higher Education: Theorising faculty entry to new work contexts. Higher Education Research & Development, 19(1), 27-42.
<http://dx.doi.org/10.1080/07294360050020453>

Toetsing in het hoger onderwijs

Vakcode	O_MTOETS ()
Periode	Periode 4
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. H.A. Glasbeek
Docent(en)	dr. H.A. Glasbeek, ir. S. Draaijer
Lesmethode(n)	Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

Aan het eind van de cursus kunnen de deelnemers:

1. de belangrijkste wetenschappelijke en maatschappelijke discussies over kwaliteitseisen aan toetsen in het hoger onderwijs weergeven en hun eigen positie in deze discussies onderbouwen;
2. uitleggen waarom toetsing een integraal onderdeel is van het onderwijsontwerp en wat daarvan de praktische consequenties zijn;
3. aan de hand van wetenschappelijke en adviesliteratuur over toetsing een analyse maken van de wijze waarop binnen hun eigen opleiding formatief en summatief wordt getoetst;
4. een beargumenteerd advies geven voor verbetering van de toetsing in hun eigen opleiding;
5. hun advies overtuigend en professioneel presenteren in een adviesrapport voor het management van de eigen opleiding

Inhoud vak

Toetsen hebben in het onderwijs verschillende functies: enerzijds sturen en stimuleren ze het leergedrag van studenten, anderzijds worden ze gebruikt om te bepalen of studenten het beoogde niveau hebben behaald. Beide functies zijn essentieel, maar ze conflicteren soms ook met elkaar. In deze cursus krijgen de deelnemers dieper inzicht in de dilemma's die een rol spelen bij toetsen. Ze onderzoeken welke visies op toetsing er bestaan in de wetenschappelijke literatuur over toetsen en in maatschappelijke discussies over het hoger onderwijs. Op basis van de literatuur maken de deelnemers een analyse van de wijze waarop de toetsing in de eigen opleiding is vormgegeven en geven zij een

gefundeerd advies voor verbetering.

Onderwijsvorm

werkcolleges, debatten, analyse-opdrachten, peerreview.

Toetsvorm

Analyse van de toetsing in de eigen opleiding.

Literatuur

- Berg, I. van den, Admiraal W., & Pilot, A. (2007), Design principles and outcomes of peer assessment in higher education. *Studies in Higher Education*, 31(3), 341-356
- Berkel, H. van, & Bax, A. (Red.) (2006). *Toetsen in het Hoger Onderwijs*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum. ISBN 9789031348114
- Berkel, H. van, Jansen, E., & Bax, A. (Red.) (2012). *Studiesucces bevorderen: het kan en is niet moeilijk. Bewezen rendementsverbeteringen in het hoger onderwijs*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers. ISBN 987-90-59831-842-7
- Biggs, J. (1996). Enhancing teaching through constructive alignment. *Higher Education*, 32, 347-364.
- Boud, D., & Falchikov, N. (Eds.) (2007). *Rethinking assessment in higher education. Learning for the longer term*. London-New York: Routledge. ISBN 9780415397797
- Gibbs, G. (2009). The assessment of group work: lessons from the literature. <http://www.brookes.ac.uk/aske/documents>
- Gibbs, G., & Simpson, C. (2004). Conditions under which assessment supports students' learning. *Learning and Teaching in Higher Education*, 1, 3-31.
- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of educational research*, 77, 1, 81-112.
- Sluijsmans, D., Peeters, A., Jakobs, L., & Weijzen, A. (2012). De kwaliteit van toetsing onder de loep. *Onderwijsinnovatie*, 4, 17-25.
- Svinicki, M. D., & McKeachie, W. (2013). Good designs for written feedback for students. In *McKeachie's teaching tips. Strategies, research, and theory for college and university teachers* (pp. 109-124).

Visies op leren en doceren in het hoger onderwijs

Vakcode	O_MVLD ()
Periode	Periode 1
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. P.J.P. van den Bos
Docent(en)	dr. P.J.P. van den Bos, prof. dr. J.J. Beishuizen
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkgroep
Niveau	400

Doel vak

1. De deelnemer kan een zestal 'cultures of curriculum' onderscheiden op een aantal relevante dimensies (betekenis voor samenleving, belang persoonlijke ontplooiing, kennisopvatting, etc.) en illustreren met voorbeelden uit het hoger onderwijs.
2. De deelnemer kan de zes 'cultures of curriculum' verbinden met de belangrijkste visies op leren en onderwijzen (behaviorisme, cognitieve

benadering, constructivisme, etc.).

3. De deelnemer kan de zes 'cultures of curriculum' verbinden met een aantal gangbare onderwijsleerconcepten in het hoger onderwijs, zoals projectonderwijs, ontdekkend leren, probleemgestuurd onderwijs, competentiegericht onderwijs.

4. De deelnemer kan, gebruikmakend van onderstaande literatuur, op basis van documentenanalyse, interviews en observaties, het expliciete en impliciete curriculum van de eigen opleiding karakteriseren.

5. De deelnemer expliciteert de gehanteerde onderzoeksstrategie (documentenstudie, interviews, observaties) en kan ervan aangeven wat de methodische sterkten en zwakten zijn.

Inhoud vak

In het onderdeel 'Visies op leren en doceren' gaan deelnemers op zoek naar de impliciete en expliciete uitgangspunten achter het curriculum van de eigen opleiding binnen hogeschool of universiteit. Het boek 'Cultures of curriculum' (Joseph e.a., 2000) is daarbij de leidraad. Het begrip curriculum wordt hierin breed opgevat. Het omvat 'het systeem van impliciete en expliciete opvattingen, waarden, gedragingen en gewoonten' dat binnen een bepaalde onderwijscontext bestaat. In de zes 'cultures of curriculum' die worden onderscheiden komen verschillende opvattingen over de aard van kennis, de rol van onderwijs in de samenleving, de relatie met beroepsvorming, de betekenis van het onderwijs voor de individuele ontplooiing en verschillende perspectieven op de vormgeving van leren en onderwijzen naar voren. Aan de hand van deze theorie kunnen we vervolgens een aantal onderwijsleerconcepten die momenteel in zwang zijn in het hoger onderwijs, zoals projectonderwijs, ontdekkend leren, probleem gestuurd onderwijs, competentiegericht onderwijs, etc. beter plaatsen en op de merites beoordelen. Na het bestuderen en de verwerking van de literatuur wordt de deelnemers gevraagd om aan de hand van een 'framework' door middel van documentenstudie, maar ook door observaties en interviews het expliciete en het impliciete curriculum van de eigen opleiding te identificeren. Van deze studie wordt in presentaties verslag gedaan.

Onderwijsvorm

Hoor- en werkcolleges

Toetsvorm

kennistoets in de vorm van essayvragen afgewisseld met een casusopdracht (telt voor 30% mee in de berekening van het eindcijfer) en praktijkopdracht (70% van het eindcijfer).

Literatuur

- Joseph, P. B.(2011). Cultures of curriculum (2nd Rev. ed). New York, Routledge. ISBN 9780415991872 Associates, Publishers. ISBN 9780805822748
- Kirschner, P. A., Sweller, J., & Clark, R. E. (2006). Why minimal guidance during instruction does not work: An analysis of the failure of constructivist, discovery, problem-based, experiential, and inquiry-based teaching. *Educational Psychologist*, 41, 75-86.
- Kuhn, D. (2007). Is direct Instruction an answer to the right question? *Educational Psychologist*, 4 (2), 109-113.
- Nijhuis, J., Segers, M., & Gijssels, W. (2005). Influence of redesigning a learning environment on student perceptions and learning strategies. *Learning Environments Research*, 8, 67-93.
- Toohey, S. (1999). Designing courses for higher education (pp. 44-70). Buckingham: The Society for Research into Higher Education and Open University Press. ISBN 9780335200498

